

Κερατσίνι

Από τη Βικιπαίδεια, την ελεύθερη εγκυκλοπαίδεια

Συντεταγμένες: 37°58′N 23°37′E

Το **Κερατσίνι** είναι πολυπληθές προάστιο του Πειραιά και μέρος του πολεοδομικού συγκροτήματος Αθηνών - Πειραιώς. Η απόσταση από το κέντρο της Αθήνας είναι περίπου 11 χλμ. Παλαιότερα, η περιοχή ήταν αγρότοπος αλλά αστικοποιήθηκε έντονα, κυρίως μετά τη δεκαετία του 1950. Αποτελείται από μεγάλες συνοικίες όπως η Ευγένεια, η Αμφιάλη, τα Ταμπούρια, η Χαραυγή κ.α. οι οποίες με τη σειρά τους αποτελούνται από μικρότερους επιμέρους συνοικισμούς. Η κεντρική πλατεία Ευγενείας κοσμείται από το άγαλμα της Μικρασιάτισσας μάνας^[2] που ανεγέρθηκε σε ανάμνηση των προσφύγων της Μικρασιατικής Καταστροφής που εγκαταστάθηκαν στην περιοχή ^[3]. Η λεωφόρος Παύλου Φύσσα ,γνωστή και ως Παναγή Τσαλδάρη, είναι το εμπορικό τμήμα της πόλης με πολλά καταστήματα.

Πίνακας περιεχομένων

Θέση

Ιστορία

Αρχαία Χρόνια

Νεότερη Περίοδος

Εγκατάσταση Μικρασιατών

Κατοχή-Αντίσταση

Σήμερα

Εξέλιξη πληθυσμού

Μνημεία

Ιχθυόσκαλα

Ευγένεια

Αθλητισμός

Σημειώσεις

Εξωτερικοί σύνδεσμοι

Θέση

Στα νοτιοδυτικά του βρίσκεται το λιμάνι της Δραπετσώνας, ο δήμος συνδέεται οδικά με τον Σκαμαμαγκά, μέσω της λεωφόρου Γρηγορίου Λαμπράκη συνδέεται με τον Κορυδαλλό και μέσω της λεωφόρου Πέτρου Ράλλη συνδέεται με το Πέραμα. Συνορεύει βόρεια με το Αιγάλεω Όρος στην περιοχή

Κερατσίνι

37°58′0″N 23°37′0″E

του Σχιστού, νότια με την Δραπετσώνα, δυτικά με το Πέραμα στην περιοχή του Νέου Ικονίου και ανατολικά με την Νίκαια και τον Κορυδαλλό.

Χώρα	<u>Ελλάδα</u>
Διοικητική υπαγωγή	<u>Δήμος Κερατσινίου - Δραπετσώνας</u>
Ίδρυση	1928
Έκταση	7,601 <u>km²</u> ^[1]
Υψόμετρο	40 <u>μέτρο</u>
Πληθυσμός	77 077 (2011 και 2011)
Ταχ. κωδ.	187 xx
Τηλ. κωδ.	210
Ζώνη	<u>UTC+02:00</u> (επίσημη)

ώρας	ώρα) UTC+03:00 (θερινή ώρα)
ιστότοπος	Επίσημος ιστότοπος (https://web.archive.org/web/20050828044117/http://www.keratsini.gr/)
	 Σχετικά πολυμέσα

Βορειοδυτικά: Αιγάλεω Όρος	Βόρεια: Αιγάλεω Όρος	Βορειοανατολικά: Κορυδαλλός
Δυτικά: Πέραμα	Κερατσίνι	Ανατολικά: Νίκαια
Νοτιοδυτικά: Σαρωνικός κόλπος	Νότια: Δραπετσώνα	Νοτιοανατολικά: Ταμπούρια

Ιστορία

Αρχαία Χρόνια

Ο πρώτος οικισμός του Δήμου κτίστηκε στην πλαγιά του λόφου του Αγίου Γεωργίου σε σημείο ευνοϊκό για απόκρουση ενδεχόμενων επιδρομών και με ορατότητα στη θάλασσα. Οι θεμελιώσεις δίπλα από τον Ναό του Αγίου Γεωργίου και τα διάφορα ευρήματα δίνουν ενδείξεις ότι ο πρώτος οικισμός στην περιοχή κατασκευάστηκε περί το 3000 π.Χ. Το όνομα της περιοχής ήταν *Θυμαϊτάδαι* και γειτόνευε με τον πειραιϊκό συνοικισμό του Ηρακλέους, ήταν και οι δυο τμήμα του άστεως της *Αρχαίας Αθήνας*. Ο οικισμός βρισκόταν πάνω στη σημερινή Λεωφόρο Δημοκρατίας, που ενώνει, τον Πειραιά, το Κερατσίνι και το Πέραμα και το κέντρο της Αθήνας. Εικάζεται ότι εκεί ο Θησέας ναυπήγησε τα πλοία του, βάσει αναφοράς του Πλουτάρχου στους *Βίους Παράλληλους*. Η περιοχή εγκαταλείφθηκε προσωρινά όταν εγκαταστάθηκε εκεί ο *Ξέρξης*.

Νεότερη Περίοδος

Είναι άγνωστη η ιστορία του Δήμου κατά την Ρωμαϊκή και Βυζαντινή περίοδο. Στα χρόνια της φεουδαρχίας των Καταλανών, περί το 1390, ο τότε επικεφαλής τους ονόματι Ντ' Αμπούριας (D' Ampourias) έλαβε ως προσωπικό φέουδο όλη αυτήν την περιοχή που σήμερα αποκαλείται ακριβώς γι' αυτόν τον λόγο "Ταμπούρια"^[4]. Τον 17ο αιώνα, στον λόφο Αγίου Γεωργίου χτίστηκε η πρώτη εκκλησία στο όνομα του Αγίου Νικολάου. Οι μοναχοί της μονής του Αγίου Σπυρίδωνος αποκαλούσαν την περιοχή από τον Άγιο Διονύσιο (παλαιά όρια) ως το λόφο του Αγίου Γεωργίου *Αγρίμειον*. Πάντως αυτή η ονομασία δεν επικράτησε. Η επίσημη ονομασία, τόσο σε οθωμανικά όσο και σε ελληνικά έγγραφα, ήταν *Κερατσίνιον* ή *Τσερατσίνιον*, με την δεύτερη να είναι επικρατέστερη. Η πρώτη επικράτησε στις νεοελληνικές περιόδους. Το όνομα *Κερατσίνιον* δηλώνει την μικρή Κερατία (Χαρουπιά) που σηματοδοτούσε τον λόφο, καθώς προέρχεται από το Κερατία > Κερατίνι (υποκοριστικό) και με τοιτακισμό Κερατσίνι ^[5] Μπορεί ωστόσο η ονομασία του να υποδεικνύει την παρουσία ενός ξένου φεουδάρχη στον οποίο ανήκε όλη αυτή η περιοχή, καθώς ο Γ. Καραϊσκάκης στις αναφορές του υπέγραφε πάντοτε "στρατόπεδο Κερατζίνης". Ο ξένος αυτός εμφανίζεται να έχει δαπανήσει χρήματα και για μια δεξαμενή νερού στο κάστρο της Ακροκόρινθου, η οποία ομοίως έφερε με τοιτακισμό την ονομασία "Τσερατζίνης"^[6].

Ελληνική Επανάσταση - Καραϊσκάκης

Κατά την Ελληνική Επανάσταση εγκαταστάθηκε στο Κερατσίνι ο Γεώργιος Καραϊσκάκης, ο οποίος κατασκεύασε πρόχειρες οχυρώσεις στη θέση Ταμπούρια. Το 1827 η πόλη καταστράφηκε από τον Κιουταχή Πασά και παρέμεινε έρημη έως το 1830. Το 1836 άρχισαν να εγκαθίστανται ξανά κάτοικοι ενώ το 1840 η περιοχή (με όνομα πλέον *Νέο χωριό Τσερατσινίου*) υπάγονταν στον Δήμο Αθηναίων. Το 1870 έγινε αυτόνομη κοινότητα με όνομα *Χωριό Κερατσινίου*^[7]. Οι Πειραιώτες προς τιμήν του Καραϊσκάκη έχτισαν ένα ναό δίπλα στο εκκλησάκι του Αγίου Νικολάου. Το 1879 ο χώρος ανακαινίσθηκε και μετατράπηκε σε μοναστήρι. Το 1963 ο ναός καταστράφηκε και στην θέση του χτίστηκε νέος ο οποίος ολοκληρώθηκε το 2000. Κάθε χρόνο ο Ιερός Ναός του Αγίου Γεωργίου διοργανώνει πανηγυρικές εκδηλώσεις, τα "Καραϊσκάκεια", θέλοντας να τιμήσει τον Ήρωα της Επανάστασης Γεώργιο Καραϊσκάκη. Η ημέρα των εκδηλώσεων ξεκινά με επιμνημόσυνη δέηση και κατάθεση στεφάνων και το απόγευμα στην πλατεία της εκκλησίας πολιτιστικοί σύλλογοι και σχολεία της πόλης παρουσιάζουν παραδοσιακούς χορούς και τραγούδια του τόπου μας.

Εγκατάσταση Μικρασιατών

Μετά την άφιξη των προσφύγων της Μικρασιατικής Καταστροφής και της ανταλλαγής των πληθυσμών, στις 18 Ιανουαρίου 1934 η περιοχή μετατράπηκε σε δήμο με την ονομασία Δήμος Ταμπουρίων. Αργότερα μετονομάστηκε σε Δήμος Αγίου Γεωργίου Κερατσινίου, ενώ από το 1936 έως το 1947 ο δήμος ονομάζονταν Δήμος Αμφιάλης με πρωτοβουλία του τότε δημάρχου, Κωνσταντίνου Φίλανδρου. Το 1947 καθιερώθηκε η σημερινή ονομασία, Δήμος Κερατσινίου (*Χάρης Κουτελάκης, Λεύκωμα Δήμου Κερατσινίου για τα 60 χρόνια δημιουργίας του, Κερατσίνι 1996*).

Κατοχή-Αντίσταση

Στο Κερατσίνι διαδραματίστηκε στις 13 Οκτωβρίου 1944 η Μάχη της Ηλεκτρικής, σύγκρουση ανάμεσα στον ΕΛΑΣ και ένοπλους εργάτες και άλλους πολίτες από τη μια πλευρά και τους υποχωρούντες Γερμανούς κατακτητές από την άλλη. Η νίκη των πρώτων απέτρεψε την καταστροφή του εργοστασίου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, που οι δεύτεροι επιχείρησαν να ανατινάξουν. Η καταστροφή του εργοστασίου θα καθιστούσε αδύνατη την ηλεκτροδότηση του λεκανοπεδίου για μεγάλο διάστημα. Στο χώρο λειτουργεί έκθεση του Ιστορικού Αρχείου της ΔΕΗ και έχει ανεγερθεί μνημείο γισ τους νεκρούς αγωνιστές.

Σήμερα

Ο Δήμος Κερατσινίου συγχωνεύεται με τον Δήμο Δραπετσώνας το 2011 καθώς και άλλοι δήμοι της Ελλάδος.

Εξέλιξη πληθυσμού

Έτος	Πληθυσμός δήμου	Μεταβολή	Πυκνότητα πληθυσμού
<u>1981</u>	74.179	-	περίπου 9.272,38/χλμ ²
<u>1991</u>	71.982	-2.197/-2..96%	περίπου 8.997,5/χλμ ²
<u>2001</u>	76.102	+4.120	περίπου 9.512,75/χλμ ²
<u>2011</u>	91.045	+19.64	περίπου 9.762,49/χλμ ²

Λεωφόρος Δημοκρατίας - Κερατσίνι

Μνημεία

- άγαλμα της Μικρασιάτισσας μάνας^{[8][9]}
- Μνημείο Παύλου Φύσσα

Ιχθυόσκαλα

Στο Κερατσίνι συγκεκριμένα στον όρμο του Αγίου Γεωργίου έχει δημιουργηθεί απο το 1966 η κεντρική Ιχθυόσκαλα του Πειραιά που αποτελεί ταυτόχρονα και την μεγαλύτερη ιχθυόσκαλα στην χώρα, επεκτείνεται σε ολόκληρη την παραλιακή περιοχή απο την Δραπετσώνα μέχρι το Πέραμα. Συνδέεται με μεγάλους συγκοινωνιακούς κόμβους, σύγχρονους δρόμους ταχείας κυκλοφορίας με πολλά χιλιόμετρα απο τούνελ που κατασκευάστηκαν το 2004 για να καλύψουν τις ανάγκες των Ολυμπιακών Αγώνων. Η συνολική έκταση της ιχθυόσκαλας είναι 17.652 τ.μ. από τα οποία τα 5.606,94 τ.μ. περιλαμβάνουν το μεγάλο συγκρότημα των τριών κτιρίων που χρησιμοποιούνται για τις δημοπρασίες, τα κέντρα διακίνησης και οι αποθήκες των αλιευμάτων. Διατίθενται και εγκαταστάσεις παραγωγής πάγου για την συντήρηση τους.

Απο την περιοχή της Ιχθυόσκαλας ξεκινούν οι μεγαλύτεροι συγκοινωνιακοί κόμβοι του Πειραιά όπως η Λεωφόρος Σχιστού, η Λεωφόρος Δημοκρατίας που συνδέει τα Ταμπούρια με το Πέραμα, η Οδός Πέτρου Ράλλη που διασχίζει την Κοκκινιά και η Λεωφόρος Γρηγορίου Λαμπράκη που διασχίζει τον Κορυδαλλό.

Άποψη του Κερατσινίου απο την περιοχή της Ιχθυόσκαλας

Ιχθυόσκαλα Κερατσινίου

Ευγένεια

Η **Ευγένεια** είναι παραλιακή συνοικία του δήμου, στα όρια με τους Δήμους Δραπετσώνας και Πειραιά και συγκεκριμένα μεταξύ του νεκροταφείου της Ανάστασης και της ακτής του Κερατσινίου.^[10] Είναι κυρίως εργατική συνοικία με πολλές εγκατεστημένες βιοτεχνίες περιλαμβάνοντας και την ιχθυόσκαλα του Κερατσινίου. Τελευταία η περιοχή έχει δομηθεί με πολυόροφες πολυκατοικίες. Στη περιοχή υφίστανται δύο δημοτικά σχολεία, παράρτημα του ΙΚΑ και Υγειονομικός Σταθμός και κέντρα νεότητας με δραστηριοποίηση ποδοσφαιρικού συλλόγου. Κεντρικότερα σημεία της συνοικίας είναι η ομώνυμη πλατεία και ο Ι. Ναός του Αγίου Ευθυμίου. Η Ευγένεια συγκοινωνιακά εξυπηρετείται με κυκλική λεωφορειακή γραμμή του Πειραιά (Ευγένεια - Χαραυγή).

Αθλητισμός

Στο Δήμο Κερατσινίου δραστηριοποιούνται 17 αθλητικά σωματεία σε διάφορα αθλήματα αλλά ως επι το πλείστον με το ποδόσφαιρο. Είναι τα εξής:^[11]

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Όμιλος Αντισφαίρισης Κερατσινίου ▪ Αθλητική Ένωση Ολυμπιάδα ▪ Αθλητική Ένωση Κερατσινίου ▪ Αθλητικός Όμιλος Θεμιστοκλής Κερατσινίου ▪ Αθλητικός Ποδοσφαιρικός Όμιλος Ατρόμητος Κερατσινίου ▪ Αθλητικός Σύλλογος Αστήρ Κερατσινίου ▪ Αθλητικός Σύλλογος Ιάσων Κερατσινίου 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αθλητική Ένωση Χαραυγής/Αστέρα ▪ <u>Αθλητικός Όμιλος Φάρος Κερατσινίου</u> ▪ Αθλητικός Όμιλος Πανιώνιος Γαλήνης Κερατσινίου ▪ Αθλητικός Ποδοσφαιρικός Ψυχαγωγικός Όμιλος «Νέοι Ευγένειας» ▪ <u>Αθλητικός Ποδοσφαιρικός Όμιλος «Κερατσίνι»</u> ▪ Γυμναστικός Σύλλογος Αμφιάλης ▪ Γυμναστικός Σύλλογος Κερατσινίου ▪ Όμιλος Φιλάθλων Αθλητισμού Απολλώνιος 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Α.Σ. Ολυμπιακός Κερατσινίου ▪ Ορειβατικός Φυσιολατρικός Όμιλος Νίκαιας ▪ Ποδηλατικός Σύλλογος «Πρωτέας»
--	---	---

Σημειώσεις

1. dlib.statistics.gr/Book/GRESYE_02_0101_00098%20.pdf (http://dlib.statistics.gr/Book/GRESYE_02_0101_00098%20.pdf).
2. Μνημεία Μικρασιατών – Μικρασιάτισσα Μάνα (<https://mikrasiatwn.wordpress.com/2011/05/06/%CE%BC%CE%BD%CE%B7%CE%BC%CE%B5%CE%AF%CE%B1-%CE%BC%CE%B9%CE%BA%CF%81%CE%B1%CF%83%CE%B9%CE%B1%CF%84%CF%8E%CE%BD-%CE%B7-%CE%BC%CE%B9%CE%BA%CF%81%CE%B1%CF%83%CE%B9%CE%AC%CF%84%CE%B9%CF%83%CF%83%CE%B1/>)
3. «Κερατσίνι & Δραπετσώνα - ιστοσελίδα: Περιβαλλοντικός Σύνδεσμος Δήμων Αθήνας - Πειραιά» (<https://web.archive.org/web/20160809065900/http://pesydap.gr/%CE%B4%CE%B7%CE%BC%CE%BF%CE%B9-%CE%BC%CE%B5%CE%BB%CE%B7/%CE%BA%CE%B5%CF%81%CE%B1%CF%84%CF%83%CE%AF%CE%BD%CE%B9-%CE%B4%CF%81%CE%B1%CF%80%CE%B5%CF%84%CF%83%CF%8E%CE%BD%CE%B1?start=20>). Αρχειοθετήθηκε από το πρωτότυπο (<http://www.pesydap.gr/%CE%B4%CE%B7%CE%BC%CE%BF%CE%B9-%CE%BC%CE%B5%CE%BB%CE%B7/%CE%BA%CE%B5%CF%81%CE%B1%CF%84%CF%83%CE%AF%CE%BD%CE%B9-%CE%B4%CF%81%CE%B1%CF%80%CE%B5%CF%84%CF%83%CF%8E%CE%BD%CE%B1?start=20>) στις 9 Αυγούστου 2016. Ανακτήθηκε στις 7 Νοεμβρίου 2016.
4. Κουτελάκης, Χάρης (2007). ««Ταμπούρια Κερατσινίου. Μια νέα πρόταση ετυμολόγησης»,». *Πειραιϊκό Ορόσημο* (2007) 14-15.
5. Ιστορία της Πόλης: Χάρης Κουτελάκης, Λεύκωμα Δήμου Κερατσινίου. Κουτελάκης Χάρης, Η Επανάσταση του 1821 στον Πειραιά, Facebook 1803-2021, Μέρος Γ΄.
6. Κουτελάκης, Χάρης (2007). ««Ταμπούρια Κερατσινίου. Μια νέα πρόταση ετυμολόγησης»,». *Πειραιϊκό Ορόσημο* (Μάρτιος 2007) 14-15..
7. «Δήμος Κερατσινίου - Δραπετσώνας, *Το Κερατσίνι επί Τουρκοκρατίας*» (<https://web.archive.org/web/20160314210547/http://keratsini-drapetsona.gr/index.php/el/ourtown/history/keratsini-epi-tourkokratias>). Αρχειοθετήθηκε από το πρωτότυπο (<http://keratsini-drapetsona.gr/index.php/el/ourtown/history/keratsini-epi-tourkokratias>) στις 14 Μαρτίου 2016. Ανακτήθηκε στις 28 Φεβρουαρίου 2016.
8. Μνημεία Μικρασιατών – Μικρασιάτισσα Μάνα (<https://mikrasiatwn.wordpress.com/2011/05/06/%CE%BC%CE%BD%CE%B7%CE%BC%CE%B5%CE%AF%CE%B1-%CE%BC%CE%B9%CE%BA%CF%81%CE%B1%CF%83%CE%B9%CE%B1%CF%84%CF%8E%CE%BD-%CE%B7-%CE%BC%CE%B9%CE%BA%CF%81%CE%B1%CF%83%CE%B9%CE%AC%CF%84%CE%B9%CF%83%CF%83%CE%B1/>)
9. «Κερατσίνι & Δραπετσώνα - ιστοσελίδα: Περιβαλλοντικός Σύνδεσμος Δήμων Αθήνας - Πειραιά» (<https://web.archive.org/web/20160809065900/http://pesydap.gr/%CE%B4%CE%B7%CE%BC%CE%BF%CE%B9-%CE%BC%CE%B5%CE%BB%CE%B7/%CE%BA%CE%B5%CF%81%CE%B1%CF%84%CF%83%CE%AF%CE%BD%CE%B9-%CE%B4%CF%81%CE%B1%CF%80%CE%B5%CF%84%CF%83%CF%8E%CE%BD%CE%B1?start=20>). Αρχειοθετήθηκε από το πρωτότυπο (<http://www.pesydap.gr/%CE%B4%CE%B7%CE%BC%CE%BF%CE%B9-%CE%BC%CE%B5%CE%BB%CE%B7/%CE%BA%CE%B5%CF%81%CE%B1%CF%84%CF%83%CE%AF%CE%BD%CE%B9-%CE%B4%CF%81%CE%B1%CF%80%CE%B5%CF%84%CF%83%CF%8E%CE%BD%CE%B1?start=20>) στις 9 Αυγούστου 2016. Ανακτήθηκε στις 7 Νοεμβρίου 2016.
10. "Εγκυκλοπαίδεια Πάπυρος Larousse Britannica" τομ.25ος, σελ.76.
11. «Αθλητικά Σωματεία Κερατσινίου - Δήμος Κερατσινίου - Δραπετσώνας» (<https://web.archive.org/web/20160314185755/http://keratsini-drapetsona.gr/index.php/el/municipality-citizens/sports/athlitika-swmateia>). Αρχειοθετήθηκε από το πρωτότυπο (<http://keratsini-drapetsona.gr/index.php/el/municipality-citizens/sports/athlitika-swmateia>) στις 14 Μαρτίου 2016. Ανακτήθηκε στις 28 Φεβρουαρίου 2016.

Εξωτερικοί σύνδεσμοι

- <http://keratsini-drapetsona.gr/> Επίσημος δικτυακός τόπος του Δήμου Κερατσινίου - Δραπετσώνας
 - Κουτελάκης Χάρης, Φωσκόλου Αμάντα, Πειραιάς και συνοικισμοί από τον 14ο αιώνα μέχρι σήμερα, Αθήνα 1991, έκδ. Εστίας του Κολλάρου, Κρατικό Βραβείο."
 - Κουτελάκης Χάρης, «Ταμπούρια Κερατσινίου. Μια νέα πρόταση ετυμολόγησης», *Πειραιϊκό Ορόσημο* τεύχ.18 (Μάρτιος 2007) 14-15.
-

Ανακτήθηκε από "<https://el.wikipedia.org/w/index.php?title=Κερατσίνι&oldid=8903899>"

Τελευταία τροποποίηση 12:55, 18 Ιουνίου 2021.

Όλα τα κείμενα είναι διαθέσιμα υπό την Creative Commons Attribution-ShareAlike License· μπορεί να ισχύουν και πρόσθετοι όροι. Χρησιμοποιώντας αυτό τον ιστότοπο, συμφωνείτε στους Πολιτική Ιδιωτικότητας. Το Wikipedia® είναι καταχωρημένο σήμα του Wikimedia Foundation, Inc., ενός μη κερδοσκοπικού οργανισμού.